

STOWARZYSZENIE OBRONA ZWIERZĄT
ul. 11 Listopada 29, 28-300 Jędrzejów
tel. 607-171-458, www.obrona-zwierzat.pl
KRS 0000292939 **REGON** 260199276 **NIP** 656-22-72-801
Alior Bank S. A. **75 2490 0005 0000 4500 7398 2092**

“Możemy człowieka ocenić po tym, jak traktuje zwierzęta” - Immanuel Kant (1724-1804)

Jędrzejów, 30.06.2014 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie

za pośrednictwem

Wójta Gminy Łuków

Skarżący:

Stowarzyszenie Obrona Zwierząt

ul. 11 Listopada 29, 28-300 Jędrzejów

Strona przeciwna:

Wójt Gminy Łuków

ul. Świderska 12, 21-400 Łuków

SKARGA

na bezczynność Wójta Gminy Łuków

Stowarzyszenie Obrona Zwierząt, KRS 0000292939, organizacja pożytku publicznego, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, na podstawie art. 3 § 2 pkt 8 w zw. z pkt. 4 ustawy z dnia 30.08.2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, wnosi skargę na bezczynność Wójta Gminy Łuków w przedmiocie nieudostępnienia w terminie informacji publicznej, poprzez naruszenie przepisów:

- art. 61 ust. 1 i 2 Konstytucji RP i art. 1 ust. 1 w zw. z art. 10 ust. 1, art. 13 ust. 1 oraz art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 06.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (zwanej dalej: u.d.i.p.), poprzez nieudostępnienie informacji publicznej zgodnie z treścią pkt. 5 wniosku skarżącego z dnia 06.01.2014 r.,

- art. 6 ust. 1 pkt 4 u.d.i.p., poprzez uznanie, że treść umów zawartych przez gminę nie stanowi informacji publicznej.

Skarżący wnosi o:

1. zobowiązanie strony przeciwnej do dokonania czynności w zakresie udostępnienia informacji publicznej zgodnie z pkt. 5 wniosku z dnia 06.01.2014 r.,
2. zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Uzasadnienie

Skarżący od kilku lat uczestniczy w projekcie Biura Ochrony Zwierząt przy Fundacji dla Zwierząt ARGOS, KRS 0000286138, polegającym na badaniu problemu bezdomności zwierząt w jego wymiarze publicznym. W ramach tego projektu prowadzony jest monitoring działalności schronisk dla bezdomnych zwierząt, hycli oraz polityki gmin i urzędów. I tak, od 2006 r. do wszystkich gmin w Polsce kierowany jest wniosek o udzielenie informacji publicznej na temat sposobu i skutków wykonywania ich zadania własnego „opieka nad bezdomnymi zwierzętami i ich wylapywanie”, przewidzianego ustawą z dnia 21.08.1997 r. o ochronie zwierząt. Uzyskana w ten sposób informacja z całego kraju publikowana jest zbiorczo pod adresem: <http://www.boz.org.pl/gminy.htm>

W związku z powyższym, w dniu 06.01.2014 r. skarżący złożył drogą elektroniczną do Wójta Gminy Łuków (na adres: sekretariat@lukow.ug.gov.pl) wniosek o udostępnienie informacji publicznej w następującym zakresie:

1. *z kim (imię, nazwisko lub nazwa, adres) gmina miała obowiązujące w 2013 r. umowy albo komu (imię, nazwisko lub nazwa, adres) udzielała doraźnych zleceń wylapywania/odławiania bezdomnych zwierząt?*
2. *z kim (imię, nazwisko lub nazwa, adres) gmina miała obowiązujące w 2013 r. umowy albo komu (imię, nazwisko lub nazwa, adres) udzielała doraźnych zleceń zapewniania opieki bezdomnym zwierzętom?*
3. *ilu bezdomnym psom/kotom zapewniono opiekę na koszt gminy w 2013 r.? (nie licząc zwierząt, którymi zajęto się w latach poprzednich)*
4. *jaki był w 2013 r. koszt realizacji całego zadania przewidzianego ustawą o ochronie zwierząt (wylapywanie/odławianie, opieka, usługi weterynaryjne, dokarmianie, inne)?*
5. *ponadto prosimy o udostępnienie treści i postaci umowy (umów) o zapewnianie opieki bezdomnym zwierzętom w 2013 r.*

W dniu 09.01.2014 r. podmiot obowiązany udzielił odpowiedzi na 4 spośród 5 pytań wniosku, nie udostępniając, bez podania przyczyny, treści umów wnioskowanych pkt. 5 wniosku. W związku z tym w dniu 05.03.2014 r. wnioskodawca ponowił żądanie udostępnienia treści umów. Po monicie, w dniu

12.03.2014 r. podmiot obowiązany poinformował wnioskodawcę, iż pełna realizacja wniosku nie jest możliwa, gdyż w ocenie Urzędu umowy zawierane przez gminę nie stanowią informacji publicznej. Wobec tego, w dniu 11.04.2014 r. skarżący wezwał podmiot obowiązany do realizacji wniosku zgodnie z przepisami prawa (tj. udostępnienia treści umów lub wydania stosownej decyzji zgodnie z art. 16 ust. 1 u.d.i.p.). Do dnia złożenia niniejszej skargi, a więc z naruszeniem terminów określonych przez art. 13 u.d.i.p., podmiot obowiązany nie udostępnił treści wnioskowanej umowy, ani też nie wydał w tym przedmiocie decyzji odmownej.

W ocenie skarżącego, stanowisko prezentowane przez stronę przeciwną jest nieprawidłowe.

Art. 1 ust. 1 u.d.i.p. stanowi, że każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy i podlega udostępnieniu i ponownemu wykorzystywaniu na zasadach i w trybie określonych w ustawie.

Europejski Trybunał Praw Człowieka wyraźnie wskazał na gruncie art. 10 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka w sprawach: TASZ przeciwko Węgrom, nr wniosku 37374/05, wyrok z dnia 14.04.2009 r., i Młodzieżowa Inicjatywa na Rzecz Praw Człowieka przeciwko Serbii, nr wniosku 48135/06, wyrok z dnia 25.06.2013 r., że prawo do informacji publicznej jest prawem człowieka. We wspólnej opinii do wyroku w sprawie Młodzieżowa Inicjatywa na Rzecz Praw Człowieka przeciwko Serbii, nr wniosku 48135/06, sędziowie Sajó i Vučinić podkreślili: *Jesteśmy w pełni zgodni co do wniosków i rozumowania niniejszego orzeczenia. Jest ono szczególnie ważne dla tych krajów, gdzie nawet w dzisiejszych czasach utrwalone zwyczaje utrudniają dostęp do danych, które w czasach totalitaryzmu były wykorzystywane dla celów opresyjnych przez tajne służby. Jednakże napisaliśmy tę zbieżną opinię, w szczególności aby podkreślić ogólną potrzebę interpretacji art. 10 w zgodności z rozwiązaniami w prawie międzynarodowym dotyczącymi swobody informacji, która obejmuje dostęp do informacji gromadzonych przez organy publiczne. Nawiązujemy tu w szczególności do Komentarza Ogólnego Nr 34 Komitetu Praw Człowieka (dokument CCPR/C/GC/34 z 12.09.2011, § 18). Trybunał niedawno stwierdził ponownie (w orzeczeniu w sprawie Gillberg v. Sweden [GC] (nr 41723/06, § 74, 03.04.2012), że „prawo do otrzymywania i przekazywania informacji w sposób oczywisty stanowi część prawa do wolności wyrażania opinii, zgodnie z art. 10. To prawo zasadniczo zakazuje Rządowi ograniczania dostępu do informacji, które inni chcą lub mogą być skłonni udostępnić (zob. np. Leander v. Sweden, 26.03.1987, § 74, Seria A nr 116, oraz Gaskin v. the United Kingdom, 07.07.1989, § 52, Seria A nr 160).”*

Podejście prezentowane przez Europejski Trybunał Praw Człowieka do prawa do informacji publicznej podzielane jest przez polski Trybunał Konstytucyjny. W wyroku z dnia 15.10.2009 r., sygn. akt K 26/08, Trybunał wskazał m. in.: *Powszechny i szeroki dostęp do informacji publicznej stanowi niezbędną przesłankę istnienia społeczeństwa obywatelskiego, a co za tym idzie - urzeczywistnienia demokratycznych zasad funkcjonowania władzy publicznej w polskim państwie prawnym. Dostęp do informacji publicznej jest bowiem, z jednej strony, warunkiem świadomego uczestnictwa obywateli w podejmowaniu rozstrzygnięć władczych (zob. P. Winczorek,*

Komentarz do Konstytucji RP z dnia 02.04.1997 r., Warszawa 2000, s. 83), a z drugiej, umożliwia efektywną kontrolę obywatelską działań podejmowanych przez organy władzy publicznej (zob. W. Skrzydło, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz Kraków 1998, s. 58; I. Lipowicz (w:) Konstytucje Rzeczypospolitej oraz komentarz do Konstytucji RP z 1997 roku, pod red. J. Bocia, Wrocław 1998, s. 114). Stąd wielkie znaczenie powszechności dostępu do informacji publicznej. W demokratycznym społeczeństwie podstawowym prawem jest wiedzieć i być informowanym o tym, co i dlaczego czynią władze publiczne (zob. J. E. Stiglitz, On Liberty, the Right to Know, and Public Discourse: The Role of Transparency in Public Life, (w:) Globalizing Right. The Oxford Amnesty Lectures, pod red. U. J. Gibneya, Oxford-New York 2003, s. 115 i n.).

Przy wykładni pojęcia „informacji publicznej” należy posłużyć się przepisem art. 61 Konstytucji RP, zgodnie z którym prawo do informacji jest publicznym prawem obywatela, realizowanym na zasadach skonkretyzowanych w ustawie o dostępie do informacji publicznej. Konstytucja przewiduje, że obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne. Prawo to obejmuje również uzyskiwanie informacji o działalności organów samorządu gospodarczego i zawodowego, a także innych osób oraz jednostek organizacyjnych w zakresie, w jakim wykonują one zadania władzy publicznej i gospodarują mieniem komunalnym lub majątkiem Skarbu Państwa.

Uwzględniając powyższe należy przyjąć, że „sprawą publiczną”, o której mowa w art. 1 ust. 1 u.d.i.p., będzie działalność organów władzy publicznej (samorządów, osób i jednostek organizacyjnych) w zakresie wykonywania zadań władzy publicznej oraz gospodarowania mieniem publicznym, a więc mieniem komunalnym lub Skarbu Państwa. W tym kontekście informacją publiczną będzie każda wiadomość wytworzona lub odnoszona do władz publicznych, a także wytworzona lub odnoszona do innych podmiotów wykonujących funkcje publiczne w zakresie wykonywania przez nie zadań władzy publicznej i gospodarowania mieniem komunalnym lub mieniem Skarbu Państwa.

Niewątpliwym jest, iż zapewnianie przez gminę opieki bezdomnym zwierzętom jest realizacją jej ustawowych obowiązków, w którą zaangażowane są środki publiczne. Tak więc treść umów zawartych przez gminę na realizację tego ustawowego zadania stanowi informację publiczną, również dlatego, że do jej realizacji wykorzystywane są środki publiczne, por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 15.04.2008 r., sygn. akt II SAB/Ke 14/08.

Należy podkreślić, że jawność ma pierwszeństwo przed tajnością i ta zasada przejawia się w ugruntowanym orzecznictwie sądowo-administracyjnym - por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 21.07.2011 r., sygn. akt I OSK 678/11, w uzasadnieniu, którego Sąd, interpretując prawo do informacji, stanął na stanowisku, że *jeżeli stanowi ono prawo konstytucyjne, to ustawy określające tryb dostępu do informacji powinny być interpretowane w taki sposób, aby zagwarantować obywatelom*

szerokie uprawnienia w tym zakresie, a wszelkie wyjątki powinny być rozumiane wąsko. Oznacza to stosowanie w odniesieniu do tych ustaw takich zasad wykładni, które sprzyjają poszerzaniu, a nie zawężaniu obowiązku informacyjnego (tak również: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 01.10.2010 r., sygn. akt I OSK 1149/10, Lex Polonica nr 2514371 oraz wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego Ośrodek Zamiejscowy we Wrocławiu z dnia 05.12.2002 r., sygn. akt I I SA/Wr 1600/02).

Analogiczne stanowisko wynika również z wcześniejszych wyroków Naczelnego Sądu Administracyjnego, dotyczących zasad prawa do informacji publicznej, m. in.: wyrok z dnia 07.03.2003 r., sygn. akt I I SA 3572/02, w którym Sąd wyraził pogląd, że *prawo do informacji jest zasadą, a wyjątki od niego powinny być interpretowane ściśle*. Na uwagę zasługuje również teza wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 12.10.2010 r., sygn. akt I I SA/Wa 933/10, zgodnie z którą *z treści art. 1 u.d.i.p. jak i art. 61 Konstytucji wynika, że ustawodawca chciał, aby dostęp do informacji był jak najszerszy, dlatego też uwzględniając konstrukcję art. 1 ustawy należy uznać, że zasadą powinno być udostępnianie informacji publicznej(...) Podmiot do którego wpłynął wniosek o udzielenie informacji publicznej powinien przede wszystkim dążyć do tego, aby udzielić informacji*. Podobnie wypowiedział się tenże Sąd w wyroku z dnia 22.08.2006 r., sygn. akt I I SAB/Wa 193/05, stwierdzając, że *przy badaniu przepisu art. 61 Konstytucji prawo dostępu do informacji publicznej, a w szczególności informacji o funkcjonowaniu organów władzy publicznej, stanowi bardzo istotny element realizacji zasady demokratycznego państwa prawnego, dlatego nie jest dopuszczalne traktowanie wyjątków od wspomnianego prawa w sposób dorozumiany lub rozszerzający*.

W przedmiotowej sprawie organ obowiązany, ignorując przepisy prawa i orzecznictwo sądowo-administracyjne, nie udostępnił wnioskowanej informacji, uchylając się jednocześnie od wydania decyzji, o której mowa w art. 16 ust. 1 u.d.i.p., w której w sposób rzetelny i wyczerpujący uzasadniłby swoje przekonanie, iż wnioskowana informacja nie nosi waloru publicznej. Z uwagi na powyższe skarga niniejsza jest konieczna i usprawiedliwiona.

W załączeniu:

1. treść wniosku z dnia 06.01.2014 r.
2. odpowiedź organu z dnia 09.01.2014 r.
3. treść monitu z dnia 05.03.2014 r.
4. odpowiedź organu z dnia 12.03.2014 r.
5. wezwanie skarżącego z dnia 11.04.2014 r.
6. odpis z KRS Stowarzyszenia
7. odpis skargi wraz z załącznikami